

РЕШЕНИЕ

№ 780

гр. Варна, 16.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на първи юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диана Д. М.а

Членове: Цвета Павлова
Пламен Ат. Атанасов

при участието на секретаря Мария Д. Манолова
като разгледа докладваното от Цвета Павлова Въззивно гражданско дело №
20223100500721 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.259 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Н. Ж. Р., чрез особен представител П. М., срещу решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС, с което е **прието за установено** в отношенията между ищеца „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Т.М.Димитров“ №16-А и ответника Н. Ж. Р. ЕГН***** от ****, че ответникът дължи на ищеца сумите от 1 238.21 лв. главница по лизингови вноски за времето от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 2 164.39 лв. лихва по лизинга за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 69.60 лв. неустойка за забавени плащания за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 111.84 лв. разноси за заплатени данъчни задължения и 81.56 лв. разходи за платени застрахователни премии, заедно със законната лихва върху главницата от датата на сезиране на съда със заповедното производство-14.10.2020г. до окончателното и изплащане, присъдени по заповедното ч.гр.д. №13073/2020г. на ВРС, на основание чл.422 от ГПК, като е осъден и за разноси.

В жалбата се излага, че решението на ВРС е неправилно и необосновано. Твърди се, че съдът не е обсъдил направените с отговора възражения, че при разваляне на договора липсва основание за заплащане на главница с оглед овъзмездяването на лизингодателя със заплащането на лихва. Излага се, че след като договорът е развален транслативният ефект няма да настъпи, а лизингодателят получава както вещта, която може да продаде, така и

цената на вещта под формата на лизингови вноски, се обогатява неоснователно. Неправилно първоинстанционният съд е тълкувал и възраженията относно претендираната лихва, както и е възприел безкритично заключението по ССЕ, което се основава само на предоставени от ищеца писмени доказателства. Нещо повече, че съдът е присъдил и по-висок от установения като дължим размер от вещото лице. Настоява се за отмяна на решението и постановяване на друго, с което се отхвърли предявения иск.

В срока по чл.263 ГПК, въззиваемата страна депозира писмен отговор, с който оспорва въззивната жалба. Счита решението на първоинстанционния съд за правилно и обосновано. Изразява становище за неоснователност на развитите от въззивника доводи за недължимост на лизинговата вноска, тъй като с договора за финансов лизинг се осъществява и инвестиционно кредитиране. Излага също така, че законът изрично урежда, че вноските за периода на ползване на актива са дължими като наемна цена, а развалянето на договора, с оглед характера му, има действие за напред. Оспорват се и твърденията уговорената лихва да е нищожна поради противоречие с добрите нрави, както и оплакванията относно кредитирането на проведената ССЕ. Моли за потвърждаване на съдебното решение.

Постъпила е и въззивна жалба от Н. Ж. Р., чрез особен представител П. М., срещу решение № 260092/14.02.2022 год., с което е допълнено решение 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумата от 1688.97 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг, на основание чл.92 ЗЗД.

В жалбата се излагат доводи за негова недопустимост, поради незаявяването на тази претенция с исковата молба и в евентуалност, за неговата неправилност. Излага се, че това искане не е отправено към съда в исковата молба и не е докладвано от него, а срещу така извършения от съда доклад не е постъпило възражение. Твърди се, че подобно уточнение на исковата претенция съставлява прибавяне на нов иск на недопустим етап от процеса. Твърди се, че постановеният акт е постановен при свръхпетитум, както се излагат доводи за недължимост на търсената неустойка. Моли се за обезсилване на постановеното допълнително решение, евентуално за неговата отмяна.

В с.з. по същество, представляващият въззивника моли за отмяна на първоинстанционното решение.

В с.з. по същество, въззиваемата страна не изпраща представител.

Настоящият състав на Варненски окръжен съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбите и отговорите, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, въззивният съд намира, че първоинстанционното решение съдържа

реквизитите на чл.236 ГПК и е действително.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания относно обжалваната част от решението.

Депозираните въззивни жалби са поставили във висящност решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумите от 1 238.21 лв. главница по лизингови вноски за времето от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 2 164.39 лв. лихва по лизинга за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 69.60 лв. неустойка за забавени плащания за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 111.84 лв. разноски за заплатени данъчни задължения и 81.56 лв. разходи за платени застрахователни премии, заедно със законната лихва върху главницата от датата на сезиране на съда със заповедното производство-14.10.2020г. до окончателното и изплащане, както и постановеното по реда на чл.250 ГПК решение относно сумата от решение № 260092/14.02.2022 год., с което е допълнено решение 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумата от 1688.97 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг, на основание чл.92 ЗЗД.

По отношение на решение № 262829/19.11.2021 год., съдът намира, че произнасянето съответства на предявеното искане и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими.

Не е спорно между страните по делото, че същите са били обвързани с валиден договор за финансов лизинг № AG0000522/19.09.2019 год., по силата на който ищецът – лизингодател е предоставил на ответника - лизингополучател придобитата от него от К.Л.К. лизингова вещ /автомобил „БМВ” 525d/, срещу възнаграждение, определено в договора.

Лизинговата цена на актива, както и начинът на изплащането ѝ, са конкретизирани в договора със срок до 18.09.2020 год., като размерът на вноските е определен в погасителен план – неразделна част от договора и приложен на л.13, 14 от делото.

Договорени между страните са и други дължими суми като такса обслужване, договорни лихви, лихви за забава и неустойка.

Не е спорно между страните по делото и че лизинговият актив /лек автомобил/, предмет на договора за финансов лизинг е върнат на лизингодателя на 21.03.2018 год., за което е съставен приемо-предавателен протокол и когато лизингодателят е развалил договора за лизинг.

Предвид незаплащането на 6 броя лизингови вноски с падеж от 18.10.2017 год. до 21.03.2018 год. – главница и лихви, както и на неустойка за забавени плащания, данъчни задължения и платени застрахователни премии, ищецът сезира заповедният съд с искане за издаване на заповед за незабавно изпълнение за посочените в исковата молба суми.

В контекста на така очертания правен спор, съдът не споделя релевираните възражения за недължимост на претендираните суми поради връщането на вещта., което с оглед формираните по-горе фактически изводи съдът приема за установено, както и доводът

за тяхната недължимост поради прекратяване на договора.

В разпоредбата на чл.342, ал.1 ТЗ е дадено легално определение на договора за оперативен лизинг и съгласно същата, с договора за лизинг лизингодателят се задължава да предостави за ползване вещь срещу възнаграждение. От своя страна, чл.342, ал.2 ТЗ определя договора за финансов лизинг като такъв, с който лизингодателят се задължава да придобие вещь от трето лице при условия, определени от лизингополучателя и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение. От горепосочените разпоредби на ТЗ следва, че макар и между оперативния и финансов лизинг да съществуват прилики като прехвърлянето от лизингодателя на лизингополучателя за определен срок правото на ползване върху вещта срещу заплащане на лизингово възнаграждение чрез вноски и възможността последният да придобие право на собственост върху вещта по време на действие на договора или след изтичане на срока му, налице са и различия.

При оперативния лизинг, лизингодателят се задължава да предостави за ползване вещь срещу възнаграждение. Препращащата норма на чл.344, ал.1 ТЗ сочи, че лизингодателят има задълженията на наемодател, като по силата на чл.347, ал.2 ТЗ за съществуващото между страните облигационно правоотношение са приложими правилата на договора за наем /с изключение на изброените изрично текстове/. От изложеното следва, че лизингодателят има едно основно задължение, включващо два елемента – да предаде обекта на ползване и да предостави свободното ползване на обекта на лизинга в рамките на договорения срок. От своя страна, лизингополучателят, съгласно постановката на чл.345, ал.1 ТЗ, има задълженията на наемател съгласно чл.232 и чл.233, ал.2 ЗЗД, първото и основно от които е да плаща наемната цена. Същата взема формата на лизингови вноски, чиято стойност се формира от цената за ползването на вета.

Характерен отличителен белег на договора за финансов лизинг обаче, каквото е процесното правоотношение, е, че при него лизингодателят купува от трето лице вещта - предмет на лизинга и я предава за ползване. Това сочи, че направените разходи са не оперативни, а инвестиционни, респективно: че стойността на лизинговите вноски включва както възнаграждението за ползване на вещта, така и първоначалната стойност на актива. Изложеното означава, че правният интерес при договора за финансов лизинг не се изчерпва само с правото на ползване на вещта, но и с ползване на финансовите възможности на лизингодателя, поради което и разпоредбата на чл.231, ал.3 вр. чл.89 ЗЗД, с оглед препращащата норма на чл.347, ал.2 ТЗ, при него е неприложима. Противното би означавало лизингодателят да носи отговорност за вредите, които лизингополучателят е претърпял поради липса на предпоставки да бъде осъществено правото на ползване на вещта, която е предмет на договора за лизинг. А това е в явно противоречие с нормата на чл.343 ТЗ, съгласно която рискът от случайното погиване или повреждане на вещта при финансов лизинг е за лизингополучателя. Именно в този смисъл е и постановеното по реда на чл.290 ГПК решение № 294 от 20.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 670/2009 г., IV г. о., ГК.

Ето защо, настоящият състав на ВОС счита, че независимо от причината, довела до неползване на вещта от лизингополучателя, договорените падежирали и непогасени

лизингови вноски и другите възложени му с договора и ОУ разходи са дължими по основание. Същите съдът намира за дължими до датата на действие на договора, който в случая намира за прекратен едностранно от страна на лизингодателя с изземването на вещта.

Инвокираните доводи за нищожност на възнаградителната лихва поради противоречието ѝ с добрите нрави съдът не споделя. В решение № 24/09.02.2016 год. по гр.дело № 2419/2015 год. на ВКС – III г.о., което настоящият състав споделя, значителна и явна нееквивалентност на насрещните престации, която води до нищожност поради противоречие с добрите нрави, е налице, когато насрещната престация е практически нулева. Разяснено е, че когато престацията не е толкова незначителна, съдът може само да извършва преценка дали не е налице сделка при явно неизгодни условия, сключена поради крайна нужда/унищожаемост по чл.33 от ЗЗД/, ако такъв иск е предявен, като известна обективна нееквивалентност е допустима, тъй като свободата на договаряне предполага преценката за равностойността на престациите да се извършва от страните с оглед техния интерес. И изхождайки от естеството на задължението за заплащане на лизингови вноски като парично такова, формирано от сбора на сторените от лизингодателя инвестиционни разходи и цената на ползване на обектите, съотношението на техния размер и размерът на договорената възнаградителна лихва, настоящият състав намира, че договореният между страните размер не е неморален и не обуславя до нищожност на сделката поради накърняване на добрите нрави.

В отговор на оплакванията досежно изводите на съда за действителност на клаузата за възнаградителна лихва, изхождайки от договорения между страните ГРП, следва да се държи сметка и за следното: договорната лихва е възнаграждението /печалбата/ на кредитодателя за това, че е предоставил определена сума в заем. За да защити потребителя и за да се избегне неоснователното обогатяване на финансови институции чрез определяне на висок лихвен процент, законодателят е предвидил същият да е компонента, която се включва при формирането на ГПР и съответно е определил максимален размер на последния. В тази връзка, преценката следва да се прави на плоскостта дали сборът на договорната лихва, ведно с другите разходи, не надвишава фиксирания от законодателя максимален размер на ГПР. В случая, определеният в договора размер на ГПР от 45.03 % не надвишава пет пъти размера на законната лихва /50%/, а договореният лихвен процент е 37.20 %, поради което и съдът приема, че цената на кредитирането не е свръх прекомерна. Налага се извод, че клаузата за договорна лихва е действителна, поради което ответникът дължи и заплащане на възнаградителна лихва.

При формиран положителен извод за неизправност на ответното дружество относно заплащане на лизинговите вноски и предвид уговорената в ОУ санкционна клауза с характера на неустойка по смисъла на чл. 92, ал. 1 ЗЗД, се формира извод и за дължимост по основание на претендираните неустойки за забавените плащания на лизинговите вноски до датата на прекратяване на договора. По дефиниция на закона неустойката обезпечава изпълнението на едно задължение и определя размера на вредите, които без да доказва, кредиторът може да претендира при неизпълнението му. За да бъде присъдена неустойка, е

необходимо същата да е уговорена между страните или да е установена от закон или друг нормативен акт, кредиторът да е изпълнил задължението си или да е бил готов да го изпълни, длъжникът виновно да не е изпълнил договорното си задължение или да го е изпълнила лошо или със забава.

За да се произнесе по размера на дължимите по договора за лизинг суми, съдът съобразява заключението на вещото лице, според което ответникът дължи на ищеца сумите от 1 238.21 лв. главница по лизингови вноски за времето от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 2 164.39 лв. лихва по лизинга за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., претендираната неустойка за забавени плащания за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г. в размер на 69.60 лв. /от общо установените от вещото лице 72.13 лева предвид диспозитивното начало/ и сумата от 81.56 лв. разходи за платени застрахователни премии. Основателно обаче е оплакването на особения представител досежно присъждането на сумата от 111.84 лв. - разноски за заплатени данъчни задължения, доколкото от заключението на вещото лице се установява, че дължимата такава е в размер на 85.56 лева – платен данък МПС 2017 год. За разликата до претендирания размер от 111.84 лева, искът е неоснователен и следва да се отхвърли.

Ето защо, решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС, следва да се потвърди В ЧАСТТА, с което **е прието за установено** в отношенията между ищеца „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А и ответника Н. Ж. Р. ЕГН***** от ****, че ответникът дължи на ищеца сумите от 1 238.21 лв. главница по лизингови вноски за времето от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 2 164.39 лв. лихва по лизинга за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 69.60 лв. неустойка за забавени плащания за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 81.56 лева – платен данък МПС 2017 год. и 85.56 лв. разходи за платени застрахователни премии, заедно със законната лихва върху главницата от датата на сезиране на съда със заповедното производство-14.10.2020г. до окончателното и изплащане, присъдени по заповедното ч.гр.д.№13073/2020г. на ВРС, на основание чл.422 от ГПК, като е осъден и за разноски и се отмени В ЧАСТТА, с която е приета за установеността дължимостта на сума над присъдената в размер на 85.56 лева до претендираните в размер на 111.84 лева като разходи за платени данъчни задължения.

По отношение решение № 260092/14.02.2022 год., с което е допълнено решение 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумата от 1688.97 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг, на основание чл.92 ЗЗД:

Процесното решение е постановено след подадена от ищеца молба в правно основание чл.250 ГПК и искане за допълване на постановеното по делото решение досежно сумата от 1688.97 лева, претендирана като неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг. Съгласно разпоредбата на чл. 250, ал. 1 ГПК страната може да поиска да бъде допълнено съдебното решение, ако съдът не се е произнесъл по цялото ѝ искане. Касае

се всяко искане отправено от страната към съда за защита на субективни права, за което се съди от исковата молба. В конкретния случай, видно от искането, с което е сезиран първоинстанционния съд предмет на установяване за суми за главница, възнаградителна лихва, неустойки за забавени плащания, данъчно задължение за 2017 год. и платени застрахователни премии. В петитума липсва искане за присъждане на сума като неустойка за предсрочно прекратяване на договора, макар и такава да е посочена в обстоятелствената част като правопроизводящия факт. И изхождайки от единството между обстоятелствена част и петитум, въззивният съд намира, че не е налице непълнота на постановеното решение 262829/19.11.2021 год. доколкото съдът се е произнесъл по всички искания на ищеца. Поради горното и допълващото го решение следва да се отмени като се отхвърли молбата на ищеца за допълване по реда на чл.250 ГПК.

Гореизложеното налага отмяна на първоинстанционното решение и в частта за разноските, които следва да се определят съобразно изхода от спора и представените доказателства за реално сторени такива. Така, в полза на ищеца, съразмерно на уважената част от исковете следва да се присъдат разноски в размер на 207 лева за заповедното производство, 1036 лева за първоинстанционното производство и 596 лева за въззивното производство.

Воден от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС, **В ЧАСТТА**, с което **е прието за установено** в отношенията между ищеца „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А и ответника Н. Ж. Р. ЕГН***** от ****, че ответникът дължи на ищеца сумите от 1 238.21 лв. главница по лизингови вноски за времето от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 2 164.39 лв. лихва по лизинга за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 69.60 лв. неустойка за забавени плащания за периода от 18.10.2017г. до 21.03.2018г., 81.56 лева – платен данък МПС 2017 год. и 85.56 лв. разходи за платени застрахователни премии, заедно със законната лихва върху главницата от датата на сезиране на съда със заповедното производство-14.10.2020г. до окончателното и изплащане, присъдени по заповедното ч.гр.д.№13073/2020г. на ВРС, на основание чл.422 от ГПК.

ОТМЕНЯ решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС, **В ЧАСТТА**, с което **е прието за установено** в отношенията между ищеца „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А и ответника Н. Ж. Р. ЕГН***** от ****, че ответникът дължи на ищеца сума над присъдената в размер на 85.56 лева до претендираните в размер на 111.84 лева като разходи за платени данъчни задължения, както и в частта за разноските

И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А срещу Н. Ж. Р. ЕГН***** от **** иск за приемане на установено, че ответникът дължи на ищеца сума над присъдената в размер на 85.56 лева до претендираните в размер на 111.84 лева като разходи за платени данъчни задължения.

ОТМЕНЯ решение № 260092/14.02.2022 год., с което е допълнено решение 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумата от 1688.97 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг, на основание чл.92 ЗЗД КАТО

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А за допълване на решение № 262829/19.11.2021 год. по гр.дело № 2658/2021 год. по описа на ВРС относно сумата от 1688.97 лева – неустойка за предсрочно прекратяване на договора за лизинг, на основание чл.92 ЗЗ

ОСЪЖДА Н. Ж. Р. ЕГН***** от **** **ДА ЗАПЛАТИ** на „АМИГО ФИНАНС“ ЕООД /с предишно наименование и организационна форма „Мого България“ ООД/, ЕИК 204009205 със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“Г.М.Димитров“ №16-А сумата от 207 лева – разноси в заповедното производство, сумата от 1036 лева за първоинстанционното производство и сумата от 596 лева за въззивното производство..

На основание чл.280, ал.2 ГПК, РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____